

[Harald Petersen.]

bundne økonomiske Forhold, vi staar i, dels paa Grund af den faktiske Omstændighed, at baade Priser og Omkostninger er i Bevægelse, endda for Tiden i forskellig Retning, hvad der naturligvis ikke gør Tilpasningsproblemet lettere.

Heraf følger ogsaa, at de realøkonomiske Forudsætninger, som jeg talte om til at begynde med, for den foreløbige Valutakursansættelse, der har fundet Sted, kan forskydes paa en saadan Maade, at en Regulering efter de Kriterier, som jeg har tilladt mig at nævne, kan blive paa-krævet, naar man har et bedre og mere fuldstændigt Overblik over dansk Næringslivs fremtidige Produktions-, Afsætnings- og Prisforhold end det, man er i Besiddelse af i Dag. Men jeg mener, at man kan tage ganske lidenskabsløst paa hele det Spørgsmaal, idet det i den Henseende maa blive selve de økonomiske Kendsgjerningers Tale, der til sin Tid faar det afgørende Ord at sige, naar man har et mere samlet Overblik over de fremtidige Vilkaar for hele den danske Økonomi.

Bertel Dahlgaard: Den Forespørgsel, det ærede Medlem Hr. Norlev har stillet her i Tinget, har egentlig kun Karakter af, at det ærede Medlem ønsker at faa nogle rent objektive Oplysninger af den højtærede Udenrigsminister, men de Ord, som den ærede Forespørger ledsagede Forespørgselen med, gav alligevel Udtryk for, at der bag hans Spørgsmaal lurede en vis Ængstelse for, om den Kurs nu ogsaa er Udtryk for, at der hersker den fornødne Balance i Landets Økonomi. Jeg vil gerne med det samme sige, at jeg er ganske enig med den højtærede Udenrigsminister i, at selve dette direkte Spørgsmaal om denne Valutakurs ikke med Udbytte kan drøftes i Dag; der er Ting, som her maa afklares, forinden man har de Forudsætninger, der er nødvendige for at gaa ind i en saadan Drøftelse. Det drejer sig om internationale Forhold, der ikke er afklaret endnu. Det drejer sig ogsaa om dette, at vi ikke endnu her i Landet er klar over selve det økonomiske Grundlag, som de forskellige Erhverv maa arbejde under, og endelig gælder det ogsaa, at vi endnu ikke helt kan være klar over, hvor vort danske Prisniveau egentlig befinder sig i Forhold til det internationale Prislevelje, med andre Ord, hvor det danske Omkostningsniveau egentlig er nu, naar den internationale Om-sætning igen skal til at udvikle sig.

Med Hensyn til dette sidste Spørgsmaal, som jeg siger ikke er afklaret endnu, nærmer vi os imidlertid et Spørgsmaal, og det vil jeg gerne sige et Par Ord om, et Spørgsmaal, vi selv kan øve en afgørende Indflydelse paa. Det vigtigste af alt i denne Forbindelse er efter min Mening, at vi i denne Overgangstid ikke hæver vort eget Omkostningsniveau, saaledes at vi derigen-nem hindrer det naturlige Prislej i at trænge igennem, for hvis vi gør det, undergraver vi vor fremtidige Konkurrenceevne og undergraver dermed ogsaa Mønten. Vi er vist alle her i Tinget enige om, at den tidligere Realløn skal reableres for de Befolkningsgrupper, som Krigsforholdene i særlig Grad har ramt. Men naar vi er naaet til denne Enighed, kommer det an paa, at vi samtidig er opmærksomme paa, at hvis en Retablering af Reallønnen sker ved, at Prislej slaar igennem og Pengene derfor bliver mere værd, styrker vi samtidig vor fremtidige Økonomi og vor fremtidige Konkurrenceevne. Men hvis Retableringen af Reallønnen skal ske ved, at Produktionsomkostningerne forøges, saa Prislej det hindres, da forringer vi Landets økonomiske Fremtidsmuligheder og dets fremtidige Konkurrenceevne.

I denne Forbindelse er Landets Finanspolitik, herunder navnlig, hvad Staten bruger sine Penge til, af afgørende Betydning. Dersom Staten bruger sine Penge paa Omraader, der forøger Produktionen og Vare-mængden, er det ikke saa betænkeligt, om Staten bruger mange Penge, for i saa Tilfælde skabes ikke Inflation derved, Pengevæsenets Sundhed og Stabilitet trues ikke ved at give mange Penge ud, naar blot det giver sig Udslag i øget Produktion og Vare-mængde. Men hvis Staten forøger sine Udgifter stærkt paa den Maade, at Pengene gaar ind i Forbruget, uden at der samtidig sker en virkelig Forøgelse af Produktion og Vare-mængde, skaber man Inflation. Det er denne Forbindelse mellem Statens Anvendelse af sine Penge og Produktionens Omfang, den Vare-mængde, der er til Raadighed for Befolkningen, som en Regering og først og fremmest en Finansminister maa være opmærksom paa, hvis man vil opretholde Orden i Landets Pengevæsen.

Det er vist rigtigt at sige det lige rent ud: Jeg har den Opfattelse, at den nuværende Regering ikke i sine Handlinger i tilstrækkelig høj Grad har Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold. Jeg ved ikke, om det høje Ting har lagt Mærke til, at Seddelcirkulationen her i Landet i